

i dat. frasens *miʿataini* ändrar i ett treflikigt blad. — Av. *lā ilāha illā llāhu / waḥdahu / lā šarīka lahu /*. Cirkel kring fältet. — Rev. *lillāhi / muḥammadun / rasūlu llāhi / al-muqtadīru billāhi / aḥmadu bnu ismāʿīla /*. Emirens namn i neskhi. Cirkel kring fältet? — Ined.? — Perf. Kantskadad. — Diam. 28 mm. V. 2,633 g. (HU).

ÖSTERBOTTEN

Skattfynd

Vähäkyrö, Housulanmäki 1949

Pehlewimynt

Sassanider

Hormuzd IV A.D. 570—598

1604. Drakma. Abrašahr. Reg. år x. Årt. bortskuret. — Av. Furstens tiarakrönta bröstbild vänd mot höger. Till höger *ʾwhrmzd-* Hormuzd. Texten till vänster bortskuren. Kring fältet krusad cirkel. Vid randen två av urspr. tre månskäror inom vilka femuddig stjärna. — Rev. Eldaltare etc. Till höger monogram *ʾpr* = Abrašahr. Årtalet till vänster bortskuret. Kring fältet krusad cirkel. — Defekt. Diam. 25 mm. V. 1,555 g.* (NMfa 15499: 2).

Abbasidguvernörer i Ṭabaristān

ʿOmar b. al-ʿAlā T.E. 119—129 = A.H. 154—163 = A.D. 769—780

1605. Halvdrakma. Ṭabaristān T.E. 123 = A.H. 159 = A.D. 775/6. — Halvfragment. — Av. Övre delen av fältet inkl. furstens namn bortskuret. Nere till höger i marginalen *ʾpd*. Kring fältet två krusade cirklar. Vid randen återstår en av urspr. tre månskäror inom vilka en stjärna. — Rev. Endast vänstra delen av fältet med därtill hörande adorant och årtal *syvyst* = etthundratjugotre, återstår. Kring fältet tre krusade cirklar. — Typ Walker s. 137, B. 41. — Diam. 28 mm. V. 0,672 g. (NMfa 12403: 2).

Abbasider

Al-Mansūr A.H. 136—158 = A.D. 754—775

1606. Al-Kūfah A.H. 140 = A.D. 757/8. — Fragment. — BMC I, 59; Ties 70; Nützel I, 680 — etc. — Diam. 25 mm. V. 1,262 g. (NMfa 12547: 7).

1607. Al-Basrah A.H. 144 = A.D. 761/2. Fragment. — BMC I, 40; Tbg cl. II, 15; Ties 730. — Diam. 26 mm. V. 1,215 g. (NMfa 12547: 6).

1608. (Al-Muḥammadīyah) A.H. 155 = A.D. 771/2. Fragment. Ortnamnet bortskuret. — Rev. Nederst i fältet *bnū amīri l-mu'mīnīna*. — Lavoix I, 658; jfr. Tbg cl. I, 54. — Diam. 10 mm. V. 0,409 g. (NMfa 12547: 10).

Al-Mahdī A.H. 159—169 = A.D. 775—785

1609. Al-'Abbasīyah A.H. 163 = A.D. 779/80. — Av. Ytterrom dat. frasen krusad cirkel. Mellan den o. den krusade randcirkeln sex ringar. — Rev. *muḥammadun / rasūlu / llāhi /*. Överst i fältet ett tecken påminnande om arabiska konsonanten *mīm*. — Fin dubbelcirkel kring fältet. Ytterrom omskr. innanför randcirkeln fin cirkel med fyra punkter. — Jfr. Tbg cl. II, 94 (var). — Diam. 24—26 mm. V. 2,520 g. (NMfa 12403: 6).

1610. Madīnat as-salām (A.H. 159—163 = A.D. 775—780). — Halvfragment. Årtalet bortskuret. — Av. Tre krusade cirklar. Vid randen urspr. alt. tre ggr en stor ring o. två »sammanvuxna» små ringar. — Rev. *muḥammadun rasūlu / llāhi ṣallā llāhu / — — — / — — — — — — — — — /*. Enkel cirkel. — Jfr. typ BMC I, 122—127. — Diam. 24 mm. V. 1,229 g. (NMfa 12547: 9).

Hārūn ar-Rašīd A.H. 170—193 = A.D. 786—809

1611. Madīnat Zaranġ A.H. 178 = A.D. 794/5. — Av. Ytterrom dat. frasen tre krusade cirklar. Vid randen tre av urspr. fem ringar. — Rev. Texten i fältet så gott som helt utpl. Enkel cirkel. Tbg Symb. II, s. 245, 124; Ties 1251. — Diam. 24—25 mm. V. 2,329 g. (NMfa 12403: 5).

1612. Madīnat as-salām A.H. 191 = A.D. 806/7. — Av. Dubbel

pärlcirkel. Vid randen alt. tre ggr en enstaka o. två »sammanvuxna» små ringar. — Rev. *muḥammadun / rasūlu / llāhi / h.* Dubbel pärlcirkel. BMC I, 224; Ties 1492 etc. — Diam. 20—21,5 mm. V. 2,759 g. (NMfa 15499: 1).

(Al-Amīn A.H. 193—198 = A.D. 809—813. Inofficiell prägling)

1613. Madīnat(?) A.H. 195 = A.D. 806/7. — Obekant prägl. ort. Dat. frasen svårläst, suddig *bi-madīnati sanata ḥamsin wa-[tis]eīna wa-mi'atīn.* Av. Tre lätt krusade ringar. Vid randen fyra (?) stora ringar. — Rev. *muḥammadun / rasūlu / llāhi / .* Dubbelcirkel. (Äldre Madīnat as-salām-stamp av år A.H. 187). — Jfr. Anderson-Vasmer, Kochtel 158. — Diam. 24—25 mm. V. 2,506 g. (NMfa 12547: 4).

Al-Ma'mūn A.H. 198—218 = A.D. 813—833

1614. Madīnat Samarqand A.H. 196 = A.D. 811/12. — Av. Krusad dubbelcirkel mellan vilken o. randen alt. tre ggr två resp. tre »sammanvuxna» små ringar. — Rev. *llllāhi / muḥammadun / rasūlu / llāhi / dū r-riyāsataini / .* Pärlcirkel kring fältet. — Tbg Symb. II, 36. — Diam. 23,5 mm. V. 2,349 g.* (NMfa 12403: 3).

1615. Madīnat Balḥ A.H. 199 = A.D. 814/5. — Halvfragment. Årtalet bortskuret. — Av. Under symb. *al-mašriqu.* Krusad dubbelcirkel mellan vilken o. randcirkeln alt. tre ggr en större dubbelring o. två mindre »sammanvuxna» ringar. — Rev. Text, typ ss föreg. Krusad cirkel. — Ined.? — Diam. 25 mm. V. 1,488 g. (NMfa 12547: 5).

1616. Madīnat Iṣbahān A.H. 200 = A.D. 815/6. — Av. Under symb. *al-mašriqu.* Krusad dubbelcirkel mellan vilken o. randcirkeln alt. tre ggr en större dubbelring o. två mindre »sammanvuxna» ringar. Rev. *llllāhi / muḥammadun / rasūlu / llāhi / dū r-riyāsataini / .* Krusad cirkel kring fältet. — Jfr. BMC I, 277; Nützel I, 1335—38; Tbg cl. II, 289; Ties 1707, Anderson-Vasmer, Kochtel 182. — Diam. 23,5 mm. V. 2,649 g.* (NMfa 12547: 1).

1617. Madīnat as-salām A.H. 200 = A.D. 815/6. — Halvfragment. Årtalet bortskuret. — Av. Krusad dubbelcirkel mellan vilken o.

randen urspr. alt. tre ggr en större dubbelring o. två mindre »sammanvuxna» ringar. — Rev. Text ss föreg. Dubbelcirkel. — Tbg cl. II, 288. — Diam. 24 mm. V. 1,592 g. (NMfa 12403: 4).

1618. Madīnat Iṣbahān A.H. 205 = A.D. 820/1. — Av. Yttre omskr. Koran XXX: 3—4. Mellan inre o. yttre omskr. pärlcirkel. — Rev. *lillahi* / *muḥammadun* / *rasūlu* / *llāhi* /. Omskr. mellan två krusade cirklar. — Jfr. Tbg cl. II, 312—313. — Diam. 25 mm. V. 2,780 g.* (NMfa 12547: 1).

Al-Mu'tašim A.H. 218—227 = A.D. 833—842.

1619. Madīnat — Halvfragment. Prägl. ortens namn fränsett *madīnat* utplānat. Årt. dels utpl., dels bortskuret. — Av. Texten i fältet utpl. Cirkel mellan inre o. yttre omskr. — Rev. *lillā(hi)* / *muḥammadun* / *ras* — — / *llā* — — — / *al-mu'taši* — — — — — / . Dubbelcirkel. — Diam. 26 mm. V. 1,169 g. (NMfa 12547: 12).

Al-Wātiq A.H. 227—232 = A.D. 842—847

1620. Arḍ al-Ḥair A.H. 228 = A.D. 842/3. — Av. Enkel omskr. (dat. frasen) ytterom vilken tre krusade cirklar. Mellan dessa o. randcirkeln alt. tre ggr en stor o. två mindre »sammanvuxna» ringar. — Rev. *muḥammadun* / *rasūlu* / *llāhi* /. Grov tandad cirkel kringfältet. Ytterom omskr. (Koran IX: 33) fin pärlcirkel med fyra punkter. — Jfr. Svedjelandet Geta n:o 102 ovan. — Diam. 24 mm. V. 2,625 g. (NMfa 12547: 11).*

Tahirider

'Abdallāh b. Ṭāhir (A.H. 213—230 = A.D. 828—844) u. kalif al-Ma'mūn

1621. Samarqand A.H. (21)7 = A.D. 832. — Halvfragment. — Av. Cirkel mellan inre o. yttre omskr. — Rev. (*lillāhi*) / *muḥammadun* / *rasūlu* / *llāhi*. Dubbelcirkel kring fältet. — Tbg cl. VI, 14. — Diam. 26 mm. V. 1,692 g. (NMfa 12547: 8).

Dens. u. kalif al-Mu'tašim

1622. Al-Muḥammadīyah A.H. 223 = A.D. 837. — Av. Cirkel mellan inre o. yttre omskr. — Rev. *lillāhi* / *muḥammadun* / *rasūlu* /

llāhi / *al-mu'tašimu billāhi* /. Dubbelcirkel. — Ined.? — Diam. 27 mm. V. 2,640 g.* (NMfa 12547: 2).

Idrisider

Idrīs II A.H. 177—213 = A.D. 793—828

1623. Walīlah A.H. 184 = A.D. 800/1. — Av. Ytterom omskr. krusad dubbel cirkel. Invid randcirkeln sex ringar. — Rev. *idrīsu* / *muḥammadun rasūlu* / *llāhi ṣallā llāhu* / *'alaihi wa-sallama* / *'alīyun* /. Krusad cirkel kring fältet. Omskr. utpl. — Nützel II, 850. — Diam. 27 mm. V. 1,794 g.* (NMfa 12403: 7).

Ur okända fynd

Abbasider

Al-Ma'mūn A.H. 198—217 = A.D. 813—833

1624. ar-Rāfiqah A.H. 208 = A.D. 823/4. — Halvfragment. Årtalet bortskuret. — Av. ——— ——— ——— ——— *lā* / ——— ——— ——— *dahu* / ——— ——— ——— *ka lahu* /. Spår av yttre omskr. — Koran XXX: 3—4. Ingen cirkel. — Rev. *llāhi* / ——— ——— *dun* / ——— ——— *ūlu* / ——— ——— *hi* /. Dubbelcirkel kring fältet. — Jfr Linder Welin, NNÅ 1941 s. 102, 681—2; Skarb dirhemóv arabskich z Czechova, s. 117, 362. — Rester av ögla. — Diam. 22 mm. V. 0,966 g. (NMmk).

Al-Muttaqī A.H. 329—333 = A.D. 940—944

1625. Madīnat as-salām A.H. 330 = A.D. 941/2. — Av. Nedan-om symb. *abū manšūrīn bnu* / *amīri -l-mu'minīna*. Fin cirkel kring fältet samt ytterom yttre omskr. — Rev. *llāhi* / *muḥammadun* / *rasūlu* / *llāhi* / *al-muttaqī llāhi* /. Kring fältet dubbelcirkel. — BMC I, 477; Ties 2446; Østrup 644. — Diam. 24,5 mm. V. 2,883 g.* (NMmk).

Samanider

Ismā'īl b. Aḥmad A.H. 279—295 = A.D. 892—907

1626. Samarqand A.H. 283 = A.D. 896/7. — Av. Endast symb.

Ingen cirkel. — Rev. *lillāhi / muḥammadun / rasūlu llāhi / al-mu'ta-
dīdu billāhi / ismā'īlu bnu aḥmada /*. Enkel cirkel kring fältet. —
Jfr. BMC II, 253. — Perf. Diam. 24,5—26,6 mm. V. 2,383 g.
(NMmk).

Naṣr b. Aḥmad A.H. 301—331 = A.D. 913—942

1627. (Aš-Šāš A.H. 308 = A.D. 920/1). — Fragment (1/4). — Av.
— — — — — *ha illā /* — — — — — *dahu /* — — — — —
— — — — — /. Överst i fältet liten ring. Spjälkta bokstäver i symb.:s
1:sta rad samt i yttre omskr. — Cirkel kring fältet. — Rev. — — — — /
muḥ — — — — / *rasū* — — — — — / *al-muqtadi* — — — — —
/ *naṣru bnu aḥma* — — — — /. Spjälkt alif i emirsnamnet samt spjälkta
alif, lām, kāf i omskr. Kring fältet dubbelcirkel varpå alt. urspr.
tre ggr en enstaka liten ring och tre »sammanvuxna» dylika. — Jfr.
Vasmer, Friedr. 494. — Diam. 22 mm. V. 0,851 g. (NMmk).

Nūḥ b. Naṣr A.H. 331—343 = A.D. 942—954

1628. Aš-Šāš A.H. 341 = A.D. 952/3. — *lā ilāha illā / llāhu waḥ-
dahu / lā šarīka lahu /*. Överst i fältet *ḥ*. Cirkel kring fältet. Yttre
omskr. nästan helt utplånad. — Rev. *lillāhi / muḥammadun / rasūlu
llāhi / al-mustakfī billāhi / nūḥu bnu naṣrin /*. Nederst till vänster
orn. Cirkel kring fältet. — MaInv. s. 148, 845. — Defekt.
Perf. 2 ggr. I ett av hålen kvarsittande nit. — Diam. 25—28 mm.
V. 1,704 g.* (NMmk).

Manṣūr b. Nūḥ A.H. 350—366 = A.D. 961—976

1629. Aš-Šāš A.H. 358 = A.D. 968/9. — Halvfragment. — Av.
lā ilā — — — — — / *llāhu waḥd* — — — — / *lā šarīka* — — — — /.
Spjälkta bokstäver i symb.:s första rad. Cirkel kring fältet. — Rev.
lillāhi / — — — — *adun /* — — — — *llāhi /* — — — — *ḥī'u lillāhi /* — — — —
— — — — *ūḥin /*. D i Muḥammad utsirat, hake åt vänster, höger
om denna en uppåtsträvande »svans». — *H* i *Nūḥ* ornerat, sam-
ma bokstav i omskriftens Muhammad har formen av trebladig
blomma såsom på ex. Dorn, Inv. II, pl. IV, N:o 106. Kring fältet
dubbelcirkel. — Ined.? — Diam. 31 mm. V. 1,782 g. (NMmk).

Efterpräglingar av samanider

Naṣr b. Aḥmad

1630. Samarqand A.H. (30)8 = A.D. — Av. *lā 'lh 'lā / 'llh bḥdh / lā šrṭkḥ /*. Cirkel kring fältet. Den yttre omskr. liksom dat. frasen i korrumperad skrift. — Rev. *llh / mḥmd / rsūl 'llh / nṣr bn 'bḥmd /*. Cirkel kring fältet. Omskr. nästan helt utplånad. — Defekt. — Diam. 26,5 mm. V. 1,094 g (NMmk).

1631. Präglingssort och årtal oläsliga. — Av. *lā 'lh 'lā / llh ḥd / — — — m — — — d /*. Inre som yttre omskriften helt förvirrad med bokstäver delvis i spegelskrift. Ingen cirkel. — Rev. *llh / mḥmd / rsūl llh / ns mn ḥd /*. Cirkel kring fältet. Omskriften helt meningslös. — Perf. tre ggr. Kvarbliven nit i ett av hålen. — Diam. 27,5—28 mm. V. 2,803 g. (NMmk).

1632. Dens. Präglingssort och årtal oläsliga. — Av. *lā 'h 'llā / 'lh wḥḥ / lā bbrīkḥ /*. Inre som yttre omskr. i helt korrumperad skrift. Ingen cirkel. — Rev. *blh / mḥmd / rlm llh / 'l mtmlh / nṣr bn md*. Dubbelcirkel kring fältet. Omskriften helt korrumperad med bokstäverna dels i spegelskrift. — Perf. tre ggr i ett av hålen rester av nit. Diam. 27,5—28,5 mm. V. 2,910 g. (NMmk).

Efterprägling av toḥaristansk makrodirhem

Naṣr b. Aḥmad ?

1633. (Ma'din A.H. 323—333 = A.D. 934—944). — Fragment (1/4). — Av. — — — / — — — wḥdh / — — — — — rikḥ /. Ytterom yttre omskr. — Koran XXX: 3—4 — — — bred cirkel. — Rev. *llh / — — — d / — — — ūl llh / — — — / — — — /*. Omskr. korrumperad mellan en inre fin och en yttre bred cirkel. — Jfr. typ Zambaur NZ 47, s. 123, 426. — Perf. — Diam. 22,5 mm. V. 1,705 g. (NMmk).

1634. Fragment (1/4) av makrodirhem. Text i åt- som fränsida helt utplånad. — Diam. 18,5 mm. V. 1,103 g. (NMmk).

Hamdanider

Nāṣir ad-daulah och Saif ad-daulah A.H. 330—356 = A.D. 941—967.

1635. Niṣībīn (A.H. 336—350 = A.D. 947—961/2). — Årtalet ut-

plånat. Av. Texten i fältet nästan fullständigt utplånad. — Rev. *lillāhi* / *muḥammadun rasūlu llāhi* / *ṣallā llāhu ‘alaihi. wa* — — — / *al-muṭī‘u lillāhi* / *nāṣīru d-daulati* / *abū muḥammadin*. Cirkel kring fältet. — Omskriften helt utplånad. — Jfr. typ BMC III, 8 (A.H. 336); Ma Inv. s. 316, 28 (A.H. 350). — Perf. med avtryck av ögla. — Diam. 23,5 mm. V. 2,360 g.* (NMmk).

Buwaihider

‘Alī b. Buwaih ‘Imād ad-daulah A.H. 320—338 = A.D. 932—949
1636. Šīrāz (A.H. 324—328 = A.D. 935—940). Fragment. Årtalet bortskuret. — Av. — — — — — / — — — — —
— — — *ḥdahū* / — — — — — *ka lahu* / — — — *bnu buwaih*. Spår av en tredje, yttersta omskr. Ingen cirkel. — Rev. — — — / — — — / — — — *lu* / *llāhi* / — — — *dī billāhi* /. Cirkel kring fältet. — Jfr. typ BMC II, 620—628. — Diam. 20 mm. V. 1,117 g. (NMmk).

Marwanider

Mumahhid ad-daulah A.H. 387—401 = A.D. 997—1010
1637. Nišībīn A.H. 397 = A.D. 1006/7. Fragment. Präglingens ortens namn o. årtalet bortskurna. — Av. — — — *ilāha illā llāhu* / *waḥdahū lā šarīka lahu* / — — — *daulati* / — — — — — /. Överst i fältet *b*. Ingen cirkel mellan inre o. yttre omskriften. — Rev. — — — / — — — — — / *al-maliku bahā‘u d-daulati* / *wa-ḏiyā‘u l-millati* /. Cirkel kring fältet. — Fraehn, Opus c. Post. I. s. 264, 3 c. — Diam. 22 mm. V. 1,106 g.* (NMmk).

Simğurider

Abū ‘Alī Simğūr c. A.H. 374—390 = A.D. 984—999.
1638. A.H. 382 = A.D. 992. Präglingens ortens namn bortskuret. — Av. *‘adlun* / *lā ilāha illā* / *llāhu waḥdahū* / *lā šarīka lahu* / *sayyidu l(-umarā‘i)* — — —. Yttre omskr. Koran XXX: 3—4. Cirkel kring fältet cirkel, vid randen dubbelcirkel. — Rev. *lillāhi* / *muḥammadun* /

rasūlu llāhi / at-ṭā'i kllāhi / amīru l-mu'minīna /. Omskr. Koran IX: 33. — Cirkel kring fältet o. ytterom omskr. — Ined. — Defekt. Diam. 30 mm. V. 1,954 g.* (NMmk).

Efterpräglingar av spanska omajjader

Hišām II A.H. 366—399 = A.D. 976—1009, A.H. 400—403 = A.D. 1010—1013

1639. (Al-Andalus ?) A.H. 39(2?) = A.D. 1001/2. — Av. *lā ilāha illā / llāhu waḥdahu / lā šarīka lahu / tamlīh*. Överst i fältet till vänster del av orn. H i *waḥdahu* ornerat. Enkel omskr. (dat. frasen. — Rev. *al- imāmu hišāmun / amīru l- mu'minīna / al mu'ayyadu billāhi / 'āmīrun /*. Cirkel kring fältet. Omskr. Koran IX: 33. — Ined. Jfr av. typ Karabacek NZ I, 1869, Taf. VI, 3, 4 — Defekt. Diam. 18 mm. V. 1,186 g.* (NM mk)

1640. (Al-Andalus ?) A.H. 401—402 = A.D. 1010—1012? — Av. *lā ilāha illā / llāhu waḥdahu / la šarīka lahu / 'abdu llāhi /*. Ovanom *ilāha* --. Omskr. (= dat. frasen) bortskuren. — Rev. — — — *llāhi / amīru l- mu'minīna /* — — — *imāmu hišāmun /*. Omskr. Koran IX: 33 t.o.m. ordet *arsalahu* bevarad. Överst i fältet tre ringar. Cirkel kring fältet. — Ined. typ. — Defekt. — Diam. 17—19 mm. V. 0,693 g.* (NM mk)